

Proces-verbaal van de overlegvergadering van 16 januari 2024 voorafgaand aan de uitwerking door de VREG van de tariefmethodologie 2025-2028

Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt (“VREG”)

–

Elektriciteits- en Aardgasdistributienetbeheerders actief in het Vlaamse Gewest

Datum	Dinsdag 16 januari 2024, 13.00-15.00 uur
Plaats	Kantoren VREG
Deelnemers	Vertegenwoordigers van Fluvius System Operator cv (hierna “FSO”) namens de elektriciteits- en aardgasdistributienetbeheerders actief in het Vlaamse Gewest: Roby Bosmans, Liesbeth Haelterman, Jimmy Mathijs, David Termont, Tonny Verla en Magali Vercammen (KPMG als consultant van FSO). Vertegenwoordigers van de VREG: Jonas De Smit, Niels Govaerts, Sander Meert, Bert Stockman, Leen Vandezande en Didier Van Overloop.

Kader: De overlegvergadering kadert in het gestructureerd, gedocumenteerd en transparant overleg tussen de distributienetbeheerders (hierna “DNB’s”) en de VREG voorafgaand aan de uitwerking door de VREG van het ontwerp van tariefmethodologie voor distributie elektriciteit en aardgas gedurende de reguleringsperiode 2025- 2028, en dat voorafgaat aan de organisatie van een openbare raadpleging over het ontwerp van tariefmethodologie door de VREG.¹

Inleiding

De lezer wordt verwezen naar de agenda van deze vierde overlegvergadering, alsook naar de bijhorende documenten aangeleverd door de VREG en FSO.

Na onderling overleg gingen beide partijen ermee akkoord dat de VREG uiterlijk op vrijdag 12 januari 2024 de voorbereidende documenten voor beide agendapunten zou aanleveren.

Agendapunt 1 - Rapport kapitaalkostvergoeding

¹ Overeenkomstig de bepalingen van de “Overeenkomst over de overlegprocedure volgens artikel 4.1.31, §1 van het Energiedecreet voorafgaand aan de openbare raadpleging over het ontwerp van tariefmethodologie voor distributie elektriciteit en aardgas gedurende de reguleringsperiode 2025-20XX” (hierna “de Overeenkomst over de overlegprocedure”).

De VREG licht toe dat het doel van de overlegvergadering erin bestaat om de ontwerptekst van de VREG m.b.t. de bijlage 2 van de Tariefmethodologie 2025-2028 toe te lichten en om kennis te nemen van de eerste feedback van FSO hierover.

FSO vraagt of er een mogelijkheid bestaat om nog een formeel overlegmoment te organiseren over de kapitaalkostvergoeding, waarbij FSO meer in detail zijn standpunt kan meegeven over de ontwerptekst m.b.t. de bijlage 2 van de Tariefmethodologie 2025-2028 en daarbij ook rekening kan houden met de finale versie van het advies van The Brattle Group. FSO stelt daarbij voor om de laatste voorziene overlegvergadering op 13 februari 2024 uit te stellen naar een nader te bepalen datum. De VREG geeft aan de mogelijkheden hiertoe te zullen bekijken en te zullen terugkoppelen naar FSO.

De VREG bespreekt de verschillende onderdelen van de ontwerptekst m.b.t. de bijlage 2 van de Tariefmethodologie 2025-2028. De VREG bespreekt ten eerste de algemene uitgangspunten (hoofdstuk 2), zijnde de normatieve *Weighted Average Cost of Capital* (hierna "WACC") en het zogenaamde "*embedded cost*"-principe.

FSO merkt op dat in de ontwerptekst m.b.t. de bijlage 2 van de Tariefmethodologie 2025-2028 "*embedded costs*" worden beschouwd als risicovol en dat een verhoging ervan aanleiding geeft tot een verhoogd risicoprofiel. De VREG geeft aan dat de netbeheerders ook andere dan gereguleerde activiteiten uitvoeren, bijvoorbeeld de activiteiten i.v.m. openbare verlichting, en dat de normatieve WACC toelaat om een efficiëntere financiële prikkel te geven aan de netbeheerders. De VREG merkt voorts op dat hij ook andere redenen heeft om uit te gaan van de normatieve WACC. De VREG geeft aan dat zelfs in een zogenaamd "*ring fenced*"-scenario van de gereguleerde activiteiten, de VREG nog steeds afdoende redenen ziet om niet te kiezen voor het "*embedded cost*"-principe. De VREG verwijst hiervoor naar de argumenten zoals opgenomen in de ontwerptekst van de bijlage 2 van de Tariefmethodologie 2025-2028. De VREG herhaalt dat hij geen voorkeur heeft voor het "*embedded cost*"-principe.

De VREG bespreekt vervolgens zijn tekstvoorstellen m.b.t. de gereguleerde vaste activa aan de resterende historische aanschaffingswaarde (hoofdstuk 3). De VREG geeft daarbij aan op vandaag weinig zicht te hebben op de inhoud van de vaste activa in aanbouw en voorziet daarom in bijkomende rapporteringsverplichtingen.

FSO verwijst naar de rapporteringsverplichting over alle projecten met een historische aanschaffingswaarde groter dan 100.000 euro die op het einde van het boekjaar onderdeel uitmaken van de vaste activa in aanbouw. FSO vraagt hoe de VREG aan dit bedrag is gekomen en merkt op dat het in ieder geval gaat om een grote massa aan projecten. De VREG geeft aan dat voormeld bedrag van 100.000 euro vooralsnog forfaitair werd bepaald en dat hij input verwacht van FSO om een meer geschikt en redelijk bedrag te kunnen bepalen.

FSO vraagt verder of voormeld bedrag van 100.000 euro geldt voor de materiële vaste activa in aanbouw in hun totaliteit, dan wel apart voor elektriciteit en gas. De VREG antwoordt dat de grens afzonderlijk moet beschouwd worden voor elektriciteit en gas.

De VREG bespreekt vervolgens zijn tekstvoorstellen m.b.t. het nettobedrijfskapitaal (hoofdstuk 4).

FSO stelt in vraag dat de financiële schulden nog steeds worden meegenomen in de berekening van het nettobedrijfskapitaal. De VREG geeft aan dat dit voor hem een nieuwe vraag betreft, en dat er op dit punt niets is gewijzigd aan de bestaande berekeningsmethodiek, waarbij de financiële schulden op korte termijn in rekening worden gebracht. De VREG geeft aan van FSO te willen vernemen wat FSO precies problematisch acht hieraan. FSO stelt dat er met deze berekeningsmethodiek ook financiële stromen in rekening worden gebracht. FSO stelt dat hier de *Regulatory Asset Base* (hierna "RAB") en dus de activa worden bepaald, maar dat door het in rekening brengen van de financiële schulden ook de passiva-kant wordt meegenomen. De VREG merkt op dat er een verschil moet worden gemaakt tussen het nettobedrijfskapitaal enerzijds en de nettobedrijfskapitaalbehoefte anderzijds, maar dat dit punt zeker verder intern zal worden bekeken, alsook meegenomen naar de volgende overlegvergadering over dit onderwerp.

FSO vraagt of het mogelijk is om de berekening van het nettobedrijfskapitaal te ontvangen. De VREG antwoordt dat hij deze aan FSO zal overmaken.

De VREG bespreekt vervolgens zijn tekstvoorstellen m.b.t. de gewogen gemiddelde kapitaal-kost van de gereguleerde vaste activa aan de resterende historische aanschaffingswaarde en het nettobedrijfskapitaal (hoofdstuk 5).

Met betrekking tot de marktrisicopremie merkt FSO op dat de VREG in zijn tekstvoorstellen stelt dat het rekenkundig gemiddelde rendement het te verkiezen rendement is, maar tegelijk ook stelt dat louter het rekenkundig gemiddelde opnemen in een tariefmethodologie het verwachte toekomstige rendement zou overdrijven, wat niet redelijk lijkt. FSO meent dat een dergelijk uitgangspunt geen maatstaf kan zijn voor de berekening van de marktrisicopremie. De VREG geeft aan dat de database van Dimson, Marsh en Staunton (DMS) ook aangeeft dat er een correctie nodig is op het rekenkundig gemiddelde rendement van +/- 1% voor fouten in data uit het verleden. Verder geeft de VREG aan dat het meetkundig gemiddelde rendement een beter resultaat geeft gelet op het investeringsidee van investeerders in nutsbedrijven, waarbij meer gewicht moet worden toegekend aan de langetermijnhorizon. FSO stelt dat het uitgangspunt van de VREG arbitrair is, aangezien er wordt verwezen naar literatuur en er ook academici zijn die stellen dat het rekenkundig gemiddelde rendement een correct uitgangspunt is, maar dat de VREG hiervan toch afwijkt. De VREG geeft aan dat de studie van The Brattle Group het uitgangspunt van de VREG ondersteunt, m.n. het gemiddelde van het rekenkundig gemiddelde rendement en het meetkundig gemiddelde rendement, en dat in deze studie geen bedenkingen zijn geformuleerd over de aanpak van de VREG, die ook in lijn ligt met de aanpak van andere regulatoren. Ook geeft de VREG aan dat uit de studie van KPMG blijkt dat er steeds in bepaalde mate een arbitraire keuze moet worden gemaakt door de regulator.

FSO stelt voorts dat de marktrisicopremie prospectief moet zijn i.p.v. retrospectief. De VREG geeft aan dat de waarde van de marktrisicopremie van de VREG dicht ligt bij de door KPMG in haar nota voor FSO vooropgestelde waarde, zodat er weinig redenen zijn om anders te

oordelen, ook rekening houdende met de studie van The Brattle Group, en de omstandigheid dat de aanpak van de VREG in de lijn ligt van de aanpak in andere landen, en de aanpak van de VREG marktconform lijkt te zijn. FSO merkt op dat er een verschil is van 23 basispunten tussen de waardes van de marktrisicopremie berekend door de VREG (5,20) en de nota van KPMG (5,43).

FSO vraagt waarom bij de berekening van de marktrisicopremie ook niet louter naar de premies van België en Duitsland werd gekeken, conform de berekeningsmethodiek voor de risicovrije rente. De VREG zet uiteen dat voor de marktrisicopremie de gemiddelden van verschillende landen van de Eurozone werden meegenomen aangezien beleggers met aandelen in nutsbedrijven hun investeringen doorgaans zullen willen spreiden, terwijl de risicovrije rente een weerspiegeling moet vormen van een risicovrije investering.

FSO wenst te vernemen wanneer de studie van The Brattle Group finaal zal zijn. De VREG geeft aan dat de voorliggende versie van de bijlage 2 van de Tariefmethodologie 2025-2028 is gebaseerd op een voorlopig rapport van The Brattle Group, waarover verdere interne afstemming binnen de VREG vereist is, waaronder afstemming met de Raad van Bestuur van de VREG. Ook merkt de VREG op dat het agendapunt over de kapitaalkostvergoeding op vraag van FSO zelf werd vervroegd naar deze overlegvergadering, en dat deze bespreking initieel gepland stond voor een latere overlegvergadering, in het licht van de verdere afronding van de studie van The Brattle Group.

Met betrekking tot het bepalen van de bèta stelt FSO in vraag dat de VREG in de zogenaamde “peer group” geen noorderburen heeft opgenomen, en evenmin Fluxys. De VREG licht toe dat Fluxus uit de “peer group” werd uitgesloten wegens onvoldoende liquide. Meer details hierover zal FSO kunnen afleiden uit het rapport van The Brattle Group. Verder licht de VREG toe dat er twee netbeheerders werden uitgesloten wegens een te beperkte omzet die voortkomt uit gereguleerde activiteiten, en dat er één netbeheerder werd uitgesloten omdat deze niet langer beursgenoteerd was. FSO vraagt hoe de VREG kijkt naar netbeheerders die niet beursgenoteerd zijn, maar wel gereguleerd zijn, en merkt op dat de bèta hoger is als bijvoorbeeld Fluxus en andere netbeheerders, zoals deze uit Nederland, wel in de “peer group” worden opgenomen. De VREG stelt dat het gesuggereerde voorstel ook onderdeel uitmaakt van de nota van KPMG aan FSO. De VREG stelt daarbij echter vast dat in de nota van KPMG geen criteria zijn opgenomen om de robuustheid van het resultaat van de berekende bèta te controleren, wat wel het geval is bij de door de VREG gehanteerde aanpak. Verder wijst de VREG erop dat de bèta voor de Nederlandse netbeheerders door de Nederlands regulator ACM werd bepaald op basis van een vergelijkbare “peer group” als degene die door de VREG wordt besloten. Het opnemen van de Nederlandse netbeheerders zou er dan voor zorgen dat deze “peers” tweemaal in de “peer group” van de VREG zouden vervat zijn. De VREG vraagt of hij de opmerkingen van FSO correct samenvat als hij stelt dat FSO meent dat er meer “peers” moeten worden opgenomen in de “peer group” en dat hierin niet enkel beursgenoteerde bedrijven, maar ook niet-beursgenoteerde bedrijven moeten worden opgenomen. FSO bevestigt dat dit correct is.

Met betrekking tot de impact van de energietransitie op de hoogte van de bèta merkt FSO op dat The Brattle Group ook ACM heeft bijgestaan voor het bepalen van de bèta, en dat ACM

wel een verhoging toepast. De VREG bevestigt dat ACM een verhoging van de bèta toepast, maar enkel voor *offshore* netbeheerders en aldus niet voor de regionale en landelijke netbeheerders. Ook geeft de VREG aan dat door hem een analoog onderzoek aan The Brattle Group werd gevraagd. De VREG benadrukt dat de conclusie van The Brattle Group was dat er geen correctie van de bèta berekend o.b.v. de “*peer group*” nodig was. Meer details zal FSO kunnen afleiden uit het rapport van The Brattle Group

FSO merkt nog op dat de omvang van het CAPEX-plan gevolgen heeft voor de kredietbeoordeling. De VREG geeft aan dat een eventueel risico wordt opgevangen door de omstandigheid dat er wordt gewerkt met een “*peer group*”.

Verder stelt FSO eveneens de vraag waarom er bij de berekening van de WACC geen rekening wordt gehouden met een illiquiditeitspremie (alfa). Dit zou volgens FSO toch zeker mee in overweging moeten genomen worden.

Met betrekking tot het bepalen van de kost van het vreemd vermogen geeft FSO voorts aan dat de VREG uitgaat van een theoretische benadering, waarbij er een delta zal zijn tussen de theorie en de praktijk. FSO vraagt welke verwachtingen de VREG heeft aangaande het managen door FSO van deze delta. De VREG geeft aan dat het niet aan hem toekomt om aan te geven op welke wijze FSO een eventuele delta moet managen. De VREG voorziet een normatieve kapitaalkostvergoeding en is aan de hand van “*financeability testen*” nagegaan of deze vergoeding de distributienetbeheerders toelaat om de noodzakelijke investeringen te doen en een toegang tot kapitaal mogelijk maakt. Het resultaat van deze testen toonde volgens de VREG aan de normatieve kapitaalkostvergoeding hieraan voldoet.

FSO merkt op bedenkingen te hebben bij het voorstel van de VREG om de verhouding tussen de bestaande en nieuwe financiële schulden te bepalen op 65/35, alsook bij het voorstel om voor de impact van de jaarlijkse bijwerking van de kost van de financiële schulden op basis van deze verhouding uit te gaan van een verhouding van 80/20. FSO geeft aan volgens zijn eigen berekeningen uit te komen op verhoudingen van 60/40 en 70/30. FSO voert aan dat in het voorstel van de VREG de leningen ten onrechte lineair worden verdeeld over 10 jaar. FSO meent dat ervan uitgaan dat er jaarlijks evenveel geleend wordt, niet realistisch is rekening houdende met de jaarlijkse verschillende investeringsnood. De VREG geeft aan dat uit de studie van The Brattle Group duidelijk blijkt dat bij de bepaling van de kost van schulden moet vastgehouden worden aan de normatieve aanpak. Ook merkt de VREG op dat FSO voor de bepaling van bovenstaande weging uitgaat van de aanname dat de toekomstige financieringsnoden allemaal extern moeten worden gefinancierd, terwijl de VREG uitgaat van een normatieve aanpak waarbij de toekomstige financieringsnoden deels met eigen vermogen worden gefinancierd. De VREG licht verder toe dat de verhouding 80/20 de loutere jaarlijkse vertaling is van het vastleggen van de gemiddelde verhouding 65/35 overheen de reguleringsperiode 2025-2028. FSO geeft verder aan niet te kunnen instemmen met de door de VREG voorgestelde lineaire rentevoet, aangezien de VREG daarbij uitgaat van de aanname dat de netbeheerders jaarlijkse hetzelfde bedrag lenen, zonder daarbij rekening te houden met het tijdstip waarop leningen worden aangegaan. FSO merkt nog op dat het uitgangspunt van de lineaire verdeling van de leningen de netbeheerders ertoe verplicht om jaarlijks evenveel te lenen, ook al is dat niet steeds nodig voor de investeringen in het betrokken jaar.

De VREG merkt op dat FSO ook gebruik kan maken van de mogelijkheid tot herfinanciering. FSO stelt dat deze mogelijkheid niet realistisch is, dat hij de opportuniteiten op de markt nu reeds voortdurend opvolgt, maar dat te behalen voordelen middels herfinanciering uiterst beperkt zijn.

De VREG vat de opmerkingen van FSO samen als volgt:

- Voor wat de bestaande leningen betreft: FSO is van mening dat alle herfinancieringsmogelijkheden van de bestaande schulden reeds bestudeerd zijn en geïmplementeerd, daar waar een voordeel gehaald kan worden. Het verschil in vergoeding vreemd vermogen voorzien door de tariefmethodologie en de realiteit, zal dus ten laste zijn van de aandeelhouders. Om deze reden vraagt FSO het “embedded cost principe”, ten minste voor de bestaande leningen.
- Voor wat de toekomstige leningen betreft: FSO heeft bezwaren tegen de lineaire toepassing van de verdeling van de leninglasten over 10 jaar en de lineaire bepaling van de interestvoet, waarvoor volgens FSO bij dat laatste dient te worden uitgegaan van een gewogen gemiddelde interestvoet o.b.v. het tijdstip van het aangaan van de leningen. FSO geeft voorts mee dat de delta tussen de theoretische benadering van de VREG en de praktijk niet te managen valt, zodat deze ten koste zal zijn van de “return on equity” en de kosten ervan bij de aandeelhouders zullen terechtkomen. De VREG geeft aan met het oog op een volgende overlegvergadering over het onderwerp van de wacc graag formele voorstellen van FSO op voorhand te ontvangen.

Voorts vraagt FSO waarom in de tekstvoorstellen van de VREG enkel is voorzien in een actualisering van de risicovrije rente en de kost van schulden. De VREG licht toe dat de hoogte van de overige parameters minder afhankelijk is van de intrestomstandigheden. FSO merkt verder op dat de VREG bij de jaarlijkse actualisatie wel voorziet in een bijwerking van de schuldpremie (onderdeel van de kost van schulden), maar dit niet voorziet voor de marktrisicopremie (onderdeel van de kost van het eigen vermogen). De VREG geeft aan dat hij voorziet in een bijwerking van de volledig kost van schulden aangezien de hoogte van de risicovrije rente geen impact heeft op de hoogte van de kost van schulden, en dat de onderliggende principes bij de berekening van de kost van het eigen vermogen en vreemd vermogen verschillen en op theoretische wijze zijn onderbouwd in de tekstvoorstellen. De VREG geeft verder aan deze vraag van FSO te zullen voorleggen aan The Brattle Group.

FSO vraagt of de actualisatie van de risicovrije rente en kost van schulden een ex ante-aanpassing is, en geen ex post-aanpassing. De VREG bevestigt dit.

FSO merkt op dat de VREG voor de kosten van het vreemd vermogen tot de waarde van 2,24% komt, maar dat deze waarde niet overeenstemt met het gemiddelde van de voorgestelde jaarlijkse bijwerking overheen de periode 2025-2028. De VREG geeft aan dit te zullen nakijken.

FSO vraagt naar de bereidheid van de VREG om het principe van de jaarlijkse bijwerking van de wacc ook toe te passen op de lopende tariefreguleringsperiode 2021-2024. De VREG geeft aan dat dit in elk geval een aanpassing van de Tariefmethodologie 2021-2024 zou vereisen. FSO geeft aan dat voortschrijdend inzicht in die zin een reden kan vormen voor een aanpassing

van de tariefmethodologie, eventueel na consultatie. De VREG benadrukt dat de tariefmethodologie in elk geval niet retroactief kan worden aangepast, zodat een aanpassing enkel zou gelden voor een deel van 2024, aangezien 2024 het laatste jaar van de lopende tariefreguleringsperiode betreft.

Met betrekking tot de kapitaalkostvergoeding voor steuncertificaten en regulatoire saldi merkt FSO op dat de berekeningswijze een beperkte wijziging t.o.v. de huidige methode lijkt te bevatten. De VREG licht toe dat in de Tariefmethodologie 2021-2024 was voorzien in een afbouw van de vergoeding voor steuncertificaten op basis van de wettelijke rentevoet, hetgeen in 2023 afliep. Deze bepalingen waren inderdaad niet langer relevant voor de Tariefmethodologie 2025-2028.

De VREG gaat vervolgens over tot de bespreking van de 'financeability' testen die hij uitvoerde. De VREG geeft ten eerste aan dat deze niet zijn opgenomen in de bijlage 2 van de Tariefmethodologie 2025-2028. FSO geeft aan kennis te willen krijgen van de achterliggende cijfers van deze 'financeability' testen. De VREG stelt niet weigerachtig te zijn om deze cijfers te delen, maar validatie van deze cijfers door de Raad van Bestuur van de VREG te willen afwachten. FSO vraagt om de cijfers op voorhand te kunnen bekijken en controleren, teneinde het risico te verkleinen dat cijfers die door de Raad van Bestuur worden gevalideerd, alsnog moeten worden gecorrigeerd. De VREG merkt op dat The Brattle Group de door de VREG gehanteerde cijfers voor de 'financeability' testen reeds heeft gevalideerd. FSO vraagt naar de mogelijkheid om de cijfers te controleren voor de volgende overlegvergadering over de kapitaalkostvergoeding.

FSO vraagt of er een vergelijking wordt gemaakt tussen de werkelijke vergoeding voor de aandeelhouders met de theoretische vergoeding die in de berekening van de wacc wordt voorzien, om te kunnen beoordelen of de aandeelhouders een billijke vergoeding ontvangen zoals voorgeschreven in de tariefmethodologie. De VREG geeft aan dat in de uitvoering van de 'financeability' testen de vergoeding die de aandeelhouders al of niet moeten krijgen geen bepalende parameter is, en dat dit evenmin de aanpak is bij gelijkaardige testen door andere regulatoren en in de studie van The Brattle Group.

FSO vraagt of er rekening werd gehouden met de reële kost van het vreemd vermogen in het door de VREG gehanteerde financiële model voor de 'financeability' testen. De VREG geeft aan dat de interestlasten uit het verleden werden meegenomen.

FSO vraagt of er rekening werd gehouden met de zogenaamde "*frontier shift*". De VREG geeft aan dat de studie omtrent dit onderwerp nog lopende is, zoals ook uitdrukkelijk aangegeven in het tekstvoorstel.

FSO vraagt of er wordt uitgegaan van een jaarlijkse bijwerking van de WACC. De VREG bevestigt dit en verwijst ook naar de vermelding hiervan in het tekstvoorstel.

In het geval dat de VREG akkoord gaat met het organiseren van een nieuwe overlegvergadering over dit onderwerp, stelt de VREG dat FSO reeds formele tekstvoorstellen mag overmaken en hiervoor de termijnen van de overlegvergadering niet moet afwachten.

Agendapunt 2 – Tarifaire behandeling van flexibiliteits- en ondersteunende diensten en opslagsystemen

De VREG licht toe dat hij, met het oog op enkele recente ontwikkelingen in het Vlaamse en Europese regelgevende kader betreffende flexibiliteits- en ondersteunende diensten en opslagsystemen, alsook op nieuwe evoluties in de energiemarkten in de context van de energietransitie, overweegt om enkele specifieke tarifaire bepalingen op te nemen in de Tariefmethodologie 2025-2028.

De VREG bespreekt ten eerste zijn tekstvoorstellen en overwegingen m.b.t. flexibiliteits- en ondersteunende diensten, zoals weergegeven op de slides 3 t.e.m. 6 van de bijhorende presentatie.

Met betrekking tot het voorstel van de VREG om de impact op de afrekening van de kW-tarieven te neutraliseren i.p.v. geen rekening te houden met de geregistreerde kW-vermogens, merkt FSO op dat het op zich positief is dat de ruimere omschrijving beperkt is tot het bepalen van de uitkomst, maar dat voldoende welomlijnd moet blijven wat er van FSO verwacht wordt. De VREG geeft aan dat verdere afstemming over de concrete implementatie vanzelfsprekend vereist is. Ook geeft de VREG aan dat de huidige implementatie van de vrijstelling bij controle- en activatietesten i.h.k.v. diensten die aan Elia geleverd worden, zoals opgelegd in de Tariefmethodologie 2021-2024, hier bijvoorbeeld al onder valt.

De VREG bespreekt vervolgens zijn tekstvoorstellen en overwegingen m.b.t. opslagsystemen, zoals weergegeven op de slides 8 en 9 van de bijhorende presentatie.

FSO merkt op dat er vorig jaar slechts één opslagfaciliteit onder deze regeling viel, zodat de vraag rijst of het nuttig is om een volledig nieuwe klantengroep en tariefstructuur uit te werken voor een beperkt aantal opslagsystemen, waarvoor dan ook nog eens twee mogelijke implementatiewijzen zouden bestaan. De VREG geeft aan dat er veel beweging is op de energiemarkt, waardoor het verwacht kan worden dat er in de toekomst meer vrijstaande opslagsystemen zullen aangesloten worden, en dat hij vaststelt dat er in andere regio's en op het transmissienet in vrijstellingen van nettarieven wordt voorzien. FSO herhaalt dat erover moet worden gewaakt dat er geen wanverhouding bestaat tussen de mogelijk grote implementatiekosten enerzijds en het beperkte aantal opslagsystemen anderzijds. De VREG geeft aan open te staan voor een pragmatische aanpak.

FSO bespreekt vervolgens zijn reactie op de voorstellen van de VREG m.b.t. flexibiliteits- en ondersteunende diensten, zoals weergegeven op de slides 3 t.e.m. 7 van de bijhorende presentatie.

FSO licht toe dat er intussen 112 correcties werden uitgevoerd in het kader van bestaande bepaling in de Tariefmethodologie 2021-2024, waarvan geen enkele aanleiding heeft gegeven tot een gecorrigeerde gridfeepiek, omdat de activatie gebeurde op een niet-piekmoment of omdat het ging om een afregeling i.p.v. een opregeling. De VREG vraagt of het gaat om 112 gevallen waarin er correcties zijn gebeurd, en dus niet 112 toegangspunten. FSO bevestigt dit.

De VREG vraagt of het gaat om 112 gevallen tijdens de afgelopen 4 jaar of tijdens het afgelopen jaar. FSO geeft aan dit nog te zullen nakijken.

FSO licht vervolgens toe dat de bestaande manier van werken, waarbij hij manueel ingrijpt op de piekberekening in het geval er op een toegangspunt controle- of activatietesten uitgevoerd worden i.h.k.v. diensten die aan Elia geleverd worden, zeker functioneert en dat hij er de voorkeur aan geeft om in een eerste implementatiefase geen of slechts een minimale interferentie te hebben met de leveringsmarkt. FSO geeft aan dat de bestaande reactieve ex-post-aanpak zo lang mogelijk moet worden aangehouden, wegens de kostenefficiëntie van die aanpak in een nog zeer prille markt, waarbij het opzetten van een volledig geïntegreerd systeem een onverantwoorde kost met zich zou brengen. De VREG geeft aan uiteraard geen uitspraken te doen over wat er in de leveringsmarkt moet gebeuren, en oordeelt dat er geen interferentie zou zijn met de leveringsmarkt bij invoering van het voorstel van de VREG.

FSO geeft aan dat de huidige, manuele aanpak werkt in de huidige context met een beperkt aantal gevallen op middenspanning. Bij grotere aantallen op middenspanning, bijvoorbeeld omwille van een uitbreiding naar alle activaties, is het manuele proces niet houdbaar en is er automatisatie nodig. FSO schat in dat dit een kleine implementatie zou noodzaken (grootteorde 6 maanden en <250.000 euro).

Om een klein aantal correcties op laagspanning uit te voeren is volgens FSO ook een kleine implementatie nodig, ervan uitgaande dat een manuele ingreep volstaat. Voor grotere aantallen op laagspanning, is een meer doorgedreven automatisatie noodzakelijk. Dat schat FSO in als een middelgrote implementatie (grootteorde >1 jaar en tussen de 250.000 euro en 1.000.000 euro).

De VREG vraagt voorts of de kostenberekening van FSO is gebaseerd op een implementatie in een “as is”-scenario. FSO bevestigt dit en geeft ook aan dat als de implementatie zou gebeuren in het nieuwe Fundi-systeem, er langere termijnen voor deze implementatie zouden gelden.

De VREG geeft verder aan dat zijn “minimaal” voorstel alleen een uitbreiding inhoudt van de bestaande bepaling m.b.t. activatie- en controletesten naar diensten die geleverd worden aan de distributienetbeheerder. De VREG geeft hierbij aan dat ook onder de bestaande bepaling in de Tariefmethodologie 2021-2024 correcties op laagspanningsklanten nodig zullen zijn, nl. wanneer Elia-diensten opengesteld worden voor deze klanten, waarvoor dan een nieuwe implementatie vereist is. FSO geeft aan dat automatisatie op een bepaald moment vereist zal zijn, zeker omdat er op laagspanning veelal een groot aantal klanten zal zijn bij aggregatoren, waarvoor manuele oplossingen niet meer mogelijk zijn, maar dat het moeilijk te voorspellen is of dit reeds in de komende tariefreguleringsperiode aan de orde zal zijn.

Met betrekking tot opslagsystemen geeft FSO aan voorstander te zijn van een pragmatische oplossing, gelet op de verwachte kleine aantallen. FSO stelt daarom voor om bij wege van pragmatische oplossing eerder te werken met een volledige vrijstelling dan met een afrekening op basis van netto-afname. De implementatie van een nieuwe tariefdrager netto-afname vereist o.m. de koppeling van afname- en injectieregisters en wordt door FSO ingeschat als een middelgrote implementatie. De VREG geeft aan dat het gebruik van de netto-

afname vandaag al vereist is voor het quotum en dat zijn voorstel hierbij aansluit. De VREG geeft verder aan de bezwaren van FSO m.b.t. het gebruik van de netto-volumes te zullen meenemen in het verdere traject. FSO herhaalt dat de implementatie van dit voorstel moeilijk kan worden gecombineerd met de implementatie van andere voorstellen, en dat deze laatste meer prioritair lijken, gelet op de volgens hem beperkte maatschappelijke meerwaarde van de implementatie van het voorstel m.b.t. opslagsystemen.